
AZ MTA REGIONÁLIS TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁG HÍREI

BESZÁMOLÓ

az MTA Regionális Tudományos Bizottsága 2002–2005. közötti tevékenységéről

A Bizottság tagsága 2005. október 17.-i állapot szerint 40 fő, ebből egy fő az MTA tagja, egy fő az MTA levelező tagja, 10 fő az MTA doktora, 28 fő kandidátus, illetve PhD fokozattal rendelkezik. A regisztrált köztestületi tagok száma 2003-ban 32, így a növekedés 25%-os az előző ciklushoz képest. Ennek oka, hogy növekszik a regionális tudományhoz kapcsolódó tudományos fokozatot elnyertek száma, valamint a Bizottság elfogadottságát is jelzi.

A Bizottság működésének 6. ciklusában (1988-ban alakult és háromévente történik meg a vezetőség újjáválasztása) 18 akciót szervezett, ebből 8 volt tudományos tanácskozás, a többi rendezvényen szakmai kérdések megvitatása, értékelése történt élénk érdeklődés mellett.

A tudományos tanácskozásokon 52 előadás hangzott el, és a résztvevők száma átlagban 30–40 fő között mozgott.

A tanácskozások egy-egy érdeklődésre számot tartó kérdésre koncentráltak, így lehetőség volt szakmai vitákra, együttes szakmai vélemények megfogalmazására, állásfoglalások kidolgozására, azok megküldésére a témakörben érintett szervezeteknek.

Megrendezésre került a szakmai utánpótlás jeles fóruma a „Fiatallista Konferenciája”, amelynek két évente Győr ad helyet. A negyedik tanácskozáson közel 50 előadás hangzott el, és 70 fő jelent meg, ami bizakodásra ad okot a szakmai utánpótlás vonatkozásában.

Újszerűnek tekinthető, hogy több akadémiai bizottsággal rendszeressé vált a kapcsolat, így kiemelendő az MTA Településtudományi és Földrajztudományi Bizottsága, hiszen az együttesen szervezett konferenciák nagy sikert arattak. Az MTA Munkatudományi és Közgazdaságtudományi Bizottságával rendezett kétnapos konferencia feltárt számos közös elemzési kérdést, új szakmai együttműködések születtek.

A Bizottság kezdeményezte, hogy jöjjön létre a hazai regionalisták szakmai szervezete, így lényegében a tagság alapította a Magyar Regionális Tudományi Társaságot 2002-ben. A Társaság egyre népszerűbb, tagságának száma eléri a 300 főt, szoros szakmai kapcsolatban van az alapító Bizottsággal.

A 6. ciklusban nagy hangsúlyt fektetett a Bizottság a regionális tudomány és a felsőoktatás kapcsolatára. Szakmai állásfoglalást dolgozott ki és fogadott el, amit megvitatott és jóváhagyott a szakmai testvérszervezet (Magyar Regionális Tudományi Társaság) is. Minden, a regionális tudomány oktatásában érintett felsőoktatási

intézménynek és minősítő szervezetnek megküldésre került az állásfoglalás, ami alapját jelenti az új szakok alapításának. Kidolgozásra került ennek a bizottsági ciklusnak a végére a „Gazdaság- és térségfejlesztő” mester szak programja, amiben öt felsőoktatási intézmény dolgozott össze. A vélemények feldolgozása után ezen öt intézmény, éppen a Bizottság égisze – szakmai felügyelete – mellett adja be a szakalapítási kérelmet.

A regionális tudomány szakmai elismerését jelentette, hogy az MTA külső tagjává választotta a nemzetközi regionális tudomány vezető kutatóját, Antoine S. Bailly professzort, az IRSA elnökét. Ez az elismerés jelzi, hogy az MTA vezetése értékeli azokat a törekvéseket, amelyeket a tagságunk a regionális tudomány hazai és nemzetközi elfogadásában tett és tesz.

A Bizottság ebben a ciklusban is önállóan végezhetette az MTA Doktora címre pályázó jelöltek habitus vizsgálatát és annak eredményének betérjesztését a IX. Osztályra. Az előző ciklushoz képest csökkent a pályázók száma, a három doktori kezdeményezésből az Osztály csak egy fő esetében adott támogatást, így két fő visszalépett a pályázattól. Egy fő még az előző ciklusból (Barta Györgyi), egy fő pedig a jelenlegiben (Lengyel Imre) sikerrel nyerte el az MTA doktora címet.

A Bizottság tagjainak összetartozását jelzi, hogy sikerrel választott közgyűlési tagot. Közös akciójuknak köszönhető, hogy Enyedi György felkerült az MTA elnökségi tagok jelölő listájára, és a Közgyűlés megválasztotta a jelölt posztra.

A Bizottság munkájáról a tagtársak folyamatosan értesítést kaptak, illetve a Tér és Társadalomban rendszeres beszámolók jelentek meg az egyes akciókról.

Eseménynaptár 2002–2005. évekre

1. 2002. október 9. A Bizottság újjáalakulása, jelen volt 22 fő. Az elnökség: Rechnitzer János elnök, Lengyel Imre alelnök, Izsák Éva titkár, megerősítést nyert.
2. 2002. november 14. „A politikai földrajz és a geopolitika a 21. században” Konferencia. ELTE Regionális Földrajzi Tanszékkel közösen, Budapest, 9 előadás.
3. 2002. december 5. Markos György emlékkonferencia, születésének 100. évfordulóján. BKÁE Gazdaságföldrajzi Tanszékkel közösen, Budapest, 3 előadás.
4. 2003. február 26. „A közigazgatási rendszer regionalizációjának elképzelései” vitaulés, az MTA Településtudományi Bizottsággal közösen, Budapest, megjelent 45 fő.
5. 2003. október 22. Bizottsági ülés: Doktori ügyek. A regionális tudományhoz kapcsolódó felsőoktatási programok szakmai tájékoztatója.
6. 2003. november 3–4. „Munkaerőpiac, regionális, tudásalapú gazdaság a 21. században” Konferencia, MTA Munkatudományi és Közgazdaságtudományi Bizottsággal közösen, Győr, 12 előadás, résztvevők száma 36 fő.

7. 2004. január–március MTA közgyűlési képviselő választás: Rechnitzer János.
8. 2004. május 25. „Egyetemek szerepe a regionális fejlődésben” Tudományos tanácskozás, Budapest, 3 előadás, résztvevők száma 20 fő.
9. 2004. november 11. „Kiemelten fejlesztendő térségek Magyarországon I.” (Dunaújváros). Konferencia, 3 előadás Budapest, résztvevők száma 50 fő.
10. 2004. november 25. „A regionális tudomány helye és lehetőségei a felsőoktatásban, a regionális tudomány oktatóinak találkozója” Kerekasztal beszélgetés, 6 előadás, Pécs, résztvevők száma 30 fő.
11. 2005. január 27. „Állásfoglalás a regionális tudomány helyéről és szerepéről a kétszintű képzésben” c. dokumentumot az MTA RTB javaslata alapján a Magyar Regionális Tudományi Társaság elfogadta, megküldve az összes érdekelt dékánnak, MAB vezetőnek.
12. 2004. november 13–14. „Fiatal Regionalisták IV. konferenciája” Győr, 35 előadás, 70 résztvevő.
13. 2005. február–március. Kezdeményezés, hogy Enyedi György akadémikus az MTA elnökségi tagja legyen, a 2005–2008. közötti időszakban, a Közgyűlés 2005. májusban elnökségi taggá választotta Enyedi Györgyöt.
14. 2005. május 4. „Egy kisváros a budapesti agglomerációban” Konferencia, Budapest, 4 előadás, résztvevők száma 25 fő.
15. 2005. május 4. Négy szakkönyv bemutatója. Résztvevők száma 22 fő.
16. 2005. szeptember 14. „Kétszintű képzés és a regionális tudomány” Szakmai megbeszélés, Budapest, részt vett 8 felsőoktatási intézmény képviselője.
17. 2005. szeptember 15–16. „Várostérségek – versenyképesség és társadalmi kohézió Magyarországon és az európai integráció” Tudományos konferencia az MTA Településtudományi és Földrajztudományi Bizottságával közösen, Budapest, 16 előadás, résztvevők száma 100 fő.
18. 2005. október 26. Beszámoló az MTA RTB 2002–2005. évi ciklusáról. Elnökség megválasztása, Budapest.

Győr, 2005. október 25.

Rechnitzer János
elnök

